Sosyal Sorun Çözme Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Sorun Çözme Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30779

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Sorun Çözme Envanteri (SSÇE), bireylerin günlük ya?amda kar??la?t?klar? problemleri etkili bir ?ekilde çözme yeteneklerini ve sorunlara kar?? genel yakla??mlar?n? de?erlendirmek amac?yla kullan?lan, 70 maddeden olu?an çok boyutlu bir psikometrik araçt?r. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme (0=Benim için kesinlikle do?ru de?il - 4=Benim için kesinlikle do?ru) kullan?larak yan?tlanmaktad?r. Türkçeye uyarlama çal??mas? 2008 y?l?nda Veli Duyan ve S. Gelbal taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir ve envanterin yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirli?e sahip oldu?u belirlenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Sorun Çözme, Psikolojik Ölçek, Uyarlama, Çok Boyutlu Envanter, Cronbach Alpha, Veli Duyan, Sosyal Hizmet, Yap? Geçerli?i.

Yazarlar

Veli Duyan, S. Gelbal.

Amaç

Sosyal Sorun Çözme Envanteri'nin temel amac?, bireylerin sorun çözme süreçlerini ve bu süreçlere yönelik genel tutumlar?n? (sorun yönelimi) kapsaml? bir ?ekilde ölçmektir. Bu envanter, bireylerin sorunlar? tan?mlama, alternatif çözüm yollar? üretme, karar verme ve çözümleri uygulama yeteneklerini nicel olarak de?erlendirmeye olanak tan?r.

Ölçek, sosyal bilimler ve psikoloji alanlar?nda, bireylerin sorun çözme becerileri ile ruh sa?l???, uyum ve ba?a ç?kma stratejileri aras?ndaki ili?kileri inceleyen ara?t?rmalarda önemli bir tan? arac? olarak kullan?lmaktad?r. Ayn? zamanda, sorun çözme e?itimlerinin veya müdahalelerinin etkinli?ini ölçmek amac?yla da faydalan?lmaktad?r.

Yap?

SSÇE, bireyin sorun çözme becerilerini etkileyen hem bili?sel hem de duygusal bile?enleri içeren karma??k bir yap?y? ölçmektedir. Envanter, temel olarak iki ana boyuta odaklanmaktad?r: **Sorun Yönelimi** ve **Sorun Çözme Becerileri**.

Sorun Yönelimi boyutu, bireyin sorunlara kar?? geli?tirdi?i bili?sel, duyu?sal ve davran??sal tepkileri içerirken; Sorun Çözme Becerileri boyutu ise sistematik problem çözme sürecinin a?amalar?n? (tan?mlama, formülasyon, seçenek olu?turma, karar verme ve do?rulama) de?erlendirmektedir. Bu çok katmanl? yap?, bireyin sorun çözme yetene?ine bütüncül bir bak??

ARABPSYCHOLOGY.COM

aç?s? sunar.

Geçerlik

Envanterin geçerlik çal??malar?, Türk örnekleminde aç?klay?c? faktör analizi kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Analiz sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen yap?y?, yani iki temel boyutu do?rulad???n? göstermi?tir. Bu bulgular, SSÇE'nin Türk kültürüne ve diline uyarlan?rken orijinal yap?s?n?n korundu?una i?aret etmektedir.

Yap? geçerli?i bulgular?na göre, envanter maddeleri iki farkl? faktör alt?nda toplanmakta ve bu faktörler toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klamaktad?r. Bu durum, SSÇE'nin sosyal sorun çözme yap?s?n? güvenilir ve geçerli bir biçimde ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Sosyal Sorun Çözme Envanteri'nin güvenirli?i, iç tutarl?l?k yöntemiyle (Cronbach Alpha katsay?s?) test edilmi?tir ve sonuçlar ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir. Envanterin tamam? için elde edilen **Cronbach Alpha** de?eri 0.95'tir, bu da mükemmel bir iç tutarl?l??a i?aret etmektedir.

Alt ölçekler baz?nda da yüksek güvenirlik de?erleri rapor edilmi?tir:

Sorun Yönelim Ölçe?i: 0.93

Bili? Alt Ölçe?i: 0.85
Duyu? Alt Ölçe?i: 0.69
Davran?? Alt Ölçe?i: 0.88

Sorun Çözme Becerileri Ölçe?i: 0.93

Sorun Tan?mlamas? ve Formülasyonu Alt Ölçe?i: 0.72
Seçenek Çözümlerin Olu?turulmas? Alt Ölçe?i: 0.76
Karar Verme Alt Ölçe?i: 0.84
Çözümü Gerçekle?tirme ve Do?rulama Alt Ölçe?i: 0.78

Faktör Analizi

Geçerlik çal??malar? kapsam?nda yürütülen aç?klay?c? faktör analizi (AFA), envanterin çok boyutlu yap?s?n? istatistiksel olarak desteklemi?tir. Analiz sonuçlar?, ölçe?in iki ana boyutta topland???n? aç?kça göstermektedir. Bu iki boyut, ölçülen yap?daki toplam de?i?kenli?in önemli bir yüzdesini aç?klamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör yükleri ve aç?klanan varyans oranlar? ?öyledir:

Birinci Faktörün Aç?klanan Toplam De?i?kenlik Oran?: **% 24.597**
?kinci Faktörün Aç?klanan Toplam De?i?kenlik Oran?: **% 9.178**
?ki Faktörün Aç?klanan Toplam Varyans Oran?: **% 33.775**

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Biçim: 70 maddeden olu?an çok boyutlu, öz bildirim envanteri.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler ve Genç Yeti?kinler

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: Türk popülasyonu üzerinde uyarlama çal??mas? gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i (0=Benim için kesinlikle do?ru de?il - 4=Benim için kesinlikle do?ru).

Anahtar Kelimeler

Problem Çözme Becerisi, Psikometri, Yap?, ?ç Tutarl?l?k, ?ç Tutarl?l?k Katsay?s?, Derecelendirme Ölçe?i, Sosyal Sorun Yönelimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?lant?l? Kurum E-posta Adresleri: duyanveli@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Veli Duyan (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2008 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?, telif haklar? ve olas? ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Veli Duyan ile do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Duyan, V. ve Gelbal, S. (2008). Sosyal Sorun Çözme Envanteri'nin türkçeye uyarlama çal??mas?. *Toplum ve Sosyal Hizmet, 19*(1), 7-28.

Makalenin ek bir linki mevcuttur: asosindex.com

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: sosyal-sorun-cozme-envanteri-toad.pdf

Sosyal Sorun Çözme Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Maddelerin tam listesi için referans yay?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM